

ЕТНОКУЛЬТУРНИЙ ВИМІР УКРАЇНИ

Упорядник віртуальної виставки:
зав.відділом обслуговування
Наукової бібліотеки
НПУ ім.М.П.Драгоманова
Гуськова Олена Василівна

902.7 Б84

Боряк О. Україна: етнокультурна мозаїка /О.Боряк.-Київ: Либідь, 2006.-328 с.; іл.

В етнокультурологічних нарисах, присвячених традиційному буттю пересічного українця XIX-першої половини-першої половини XX ст., йдеться про свята й будні, звичаї та обряди, повір'я і символіку та багато що інше. Разом зі свідченнями очевидців, узагальненнями дослідників та маловідомим ілюстративним матеріалом із архівів та малярських майстерень усе це складає своєрідну мозаїчну панораму народного світосприйняття.

37 X93

Хрипко С.А. Етнокультурна царина духовно-релігійних обрисів української ментальності: усталеності та інновації /С.А.Хрипко.-Київ: Вид-во НПУ ім. М.Драгоманова, 2009.-150 с.

Дане монографічне дослідження є оригінальним виданням, в якому втілюється потреба ціннісно сфокусованого осмислення етно-аксіологічного феномену в українській царині буття; надається духовно-вартісний, етнонаціональний та етико-культурний вектор дії ментального начала. Стрижневою метою інформативної фабули роботи є прагнення резонувати пошуково-дослідницьку цікавість до проблем ментального начала загалом і українських вартостей зокрема.

8У(075) Д 66

Домінанти духовного світу українців:
навчальний посібник / Упор. Л. М. Горболіс,
О. Р. Єременко. - Суми: Університетська
книга, 2010. - 300 с.

У посібнику розглядаються домінанти духовного світу, притаманні ментальності українців. Народнознавчо-літературознавчий матеріал проілюстровано цікавими зразками творів красного письменства, у доступній для учнів середнього віку формі розглянуто художні особливості текстів.

32 У45

Україна шукає свою ідентичність:збірник статей.Вип.1 /За ред. Т.Гребневої.- Київ: Поступ,2004.-132 с.

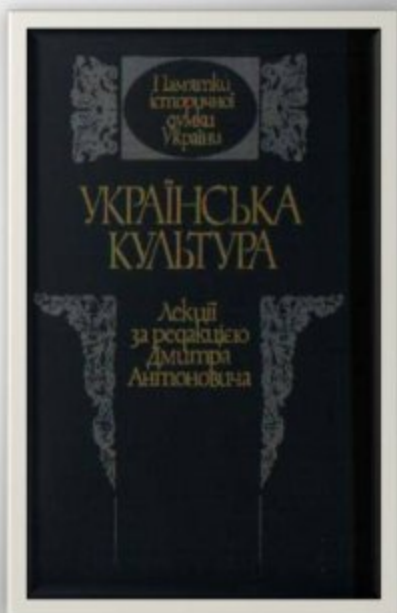
Особливості пошуку
Україною своєї
ідентичності та
порівняння того, як це
відбувається в інших
країнах, ви зможете
знайти в розділах
цього альманаху.

9(УКР) У45

Українська культура: лекції за редакцією
Д. Антоновича / Упоряд. С. Ульяновська. -
Київ: Либідь, 1993. - 592 с.; іл. - (Пам'ятки
історичної думки України)

Ця книжка- унікальна спроба цілісного дослідження феномена української культури з найдавніших до новітніх часів, здійснена у 30-ті роки ХХ ст. українськими вченими-емігрантами в Чехо-Словаччині. Лекції дають ґрунтовне уявлення про розвій вітчизняної освіти та книгодруку, філософії та релігії, різних видів мистецтва тощо.

9(УКР) І-90

Історія української культури /За ред .

І.Крип'якевича.- Київ: Либідь,1994.-656 с.;іл.

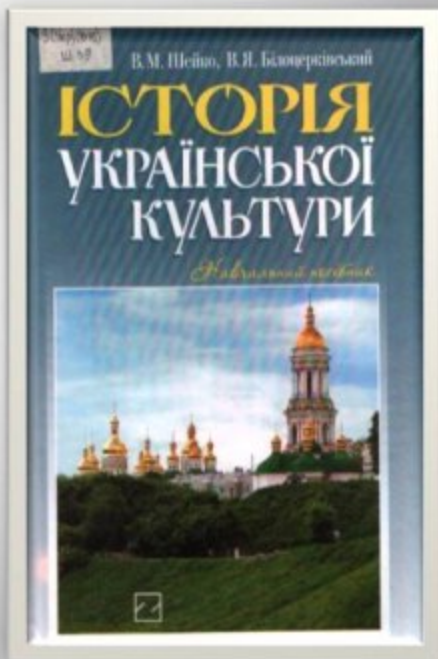
Ця ґрунтовна праця створена видатними українськими вченими й мистецтвознавцями Іваном Крип'якевичем, Володимиром Радзикевичем, Миколою Голубцем, Степаном Чарнецьким та Василем Барвінським у 30-ті роки. В яскравій та доступній формі автори подають основні відомості про розвиток українського письменства, образотворчого мистецтва, театру та музики від княжої доби до першої третини ХХ ст. у тісному зв'язку із поступом українського суспільства. Виклад супроводжується численними ілюстраціями.

9(УКР)(075) ШЗ9

Шейко В.М. Історія української культури:
навчальний посібник /В.М.Шейко,
В.Я.Білоцерківський.-2-ге вид., випр.-
Київ:Знання,2010.-271 с.

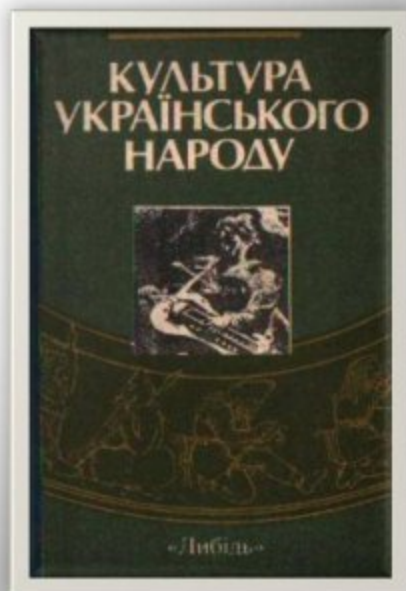
В навчальному
посібнику
розглядаються історія
і теорія становлення
та розвитку
української культури в
контексті еволюції
світової цивілізації.
Основна увага
приділяється
висвітленню
малодосліджених
проблем ХІХ-ХХ
ст., зокрема, україніза
ції.

9(УКР)(075) К90

Культура українського народу: навчальний посібник/В.М.Русанівський, Г.Д.Верес, М.В.Гончаренко та ін.-Київ:Либідь,1994.- 272 с.

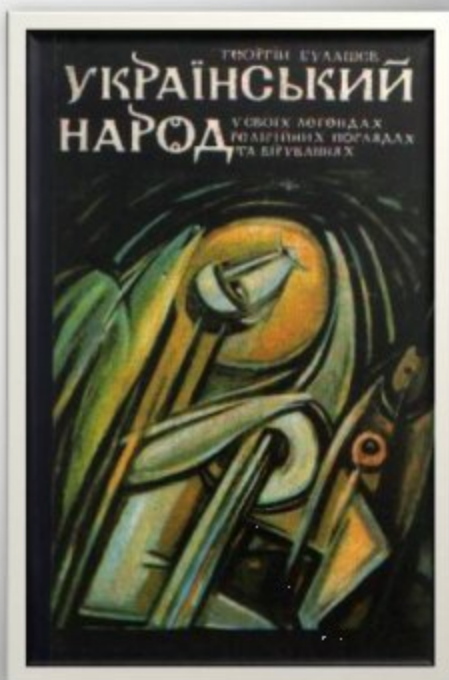
У навчальному посібнику висвітлено основні етапи розвитку культури українського народу-від Київської Русі до наших днів,зроблено спробу по-новому розглянути історію культури у суголоссі з проблемами становлення нації,державності,у контексті з національно-визвольним рухом,з боротьбою українського народу за незалежність. Від християнства,від перших писемних пам'яток, через епоху утворення братств та Києво-Могилянської Академії,національне відродження,одухотворене генієм Т.Г.Шевченко,новітні рухи ХХ ст.-такий шлях осмислення культури українського народу як самобутнього явища у світовій цивілізації.

902.7 Б90

Булашев Г. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях: космогонічні українські народні погляди та вірування /Г.Булашев.-Київ:Довіра,1992.-414 с.

Усім, хто не байдужий до духовних набутків свого народу, кого цікавить українська космогонія, міфологія, легенди та перекази про світотвір, про рослинний та тваринний світ, народна астрологія-загалом легенди від часів язичництва до початку минулого століття, прислужиться це унікальне видання, що вперше з'явилося друком на початку ХХ століття.

902.7 У45

Українці: народні вірування, повір'я,
демонологія/Упорядн.А.П.Пономарьов,
Т.В.Косміна,О.О.Боряк.-К.:Либідь,1991.-640
с.-(Пам'ятки історичної думки України)

Збірка знайомить із
класичними зразками
української етнографічної
спадщини,які довгий час
були вилучені з нашого
духовного життя. Перед
читачем постає
дивовижний і
захоплюючий світ уявлень
наших предків,їхні
звичаї,вірування,забобони
тощо. Книга має науково-
довідковий
апарат,ілюстрації.

902.7(075) У45

**Українська етнологія: навчальний посібник
/За ред. В. Борисенко.- Київ: Либідь, 2007.-
400 с.**

У посібнику аналізуються теоретичні проблеми української етнології, пов'язані з етногенезом українців, формуванням регіональної специфіки тощо. З нових позицій висвітлюється історія розвитку етнологічної науки. Традиційна культура українців-житло, одяг, харчування, звичаї, обряди, вірування-розглядаються з урахуванням сучасних соціально-економічних змін.

902.7(075) М15

**Макарчук С.А. Етнічна історія України:
навчальний посібник/С.А.Макарчук.-
Київ:Знання,2008.-471 с.**

У посібнику узагальнено відомості з етнографічних і різновідових писемних джерел, а також найважливіші історіографічні концепції, що розкривають питання етногенезу й етнокультурної історії українського народу. Розглянуто виступання і тяглість у часі характеристик компонентів української мови в писемних пам'ятках, звичаєво-обрядовий супровід народного побуту, місце християнської віри у житті людей, етнодемографічні процеси від доби Київської Русі до сучасності.

902.7(075) К90

Культура і побут населення України:навчальний посібник/В.І.Наулко,Л.Ф.Артюх,В.Ф.Горленко та ін.-Київ:Либідь,1991.-232 с.;іл.

Навчальний посібник з українського народознавства містить огляд основних етапів етнічної історії України, розвитку матеріальної та духовної культури її населення.

902.7 В 45

Воропай О. Звичаї українського народу:
етнографічний нарис/Олекса Воропай.-
Київ:Школа,2006.-384 с.:іл

Звичаї-це прикмети,за
якими розпізнається
народ; неписані
закони,якими люди
керуються в найменших
щоденних і найбільших
всенациональних турботах.
«Звичаї нашого народу»
О.Воропая-
найпопулярніша праця,
яка охоплює календарний
рік українця,
представляючи в
комплексі народні
обряди,прикмети,віруван
ня тощо. У цьому виданні
представлено найбільш
значні свята і звичаї, які й
донині шануються та
відзначаються в Україні.

902.7 Ш67

**Шкода М.Н. Люба моя Україна.
Свята, традиції, звичаї, обряди, прикмети та
повір'я українського народу/М.Н.Шкода.-
Донецьк:Тов.ВКФ»БАО»,2009.-544 с.:іл.**

Світ українських традицій нескінченно багатий. Століттями складалася гармонійна система обрядів та вірувань, які на сучасному історичному етапі знову набувають популярності. Книжка розповідає про народні традиції, обряди і свята. Матеріали з української міфології та історії культури не залишать байдужим жодного читача. Безліч цікавих фактів, захоплива манера розповіді роблять видання справжнім подарунком для всіх шанувальників української культури.

902.7 Ш67

Шкода М.Н. Традиції і свята
українського народу/М.Н.Шкода .-
Донецьк:Тов.ВКФ»БАО»,2007.-348 с.:іл.

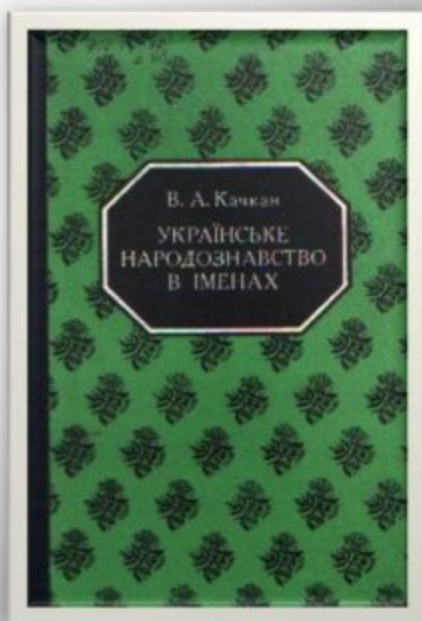
Книжка розповідає
про календарні свята
України: державні,
церковні, професійні
та родинні. Безліч
цікавих фактів,
захоплива манера
розповіді роблять
видання справжнім
подарунком для всіх
шанувальників
вітчизняної культури.

902.7(УКР) К30

Качкан В.А. Українське народознавство в іменах: У 2-х чч. Ч1: навчальний посібник / В.А.Качкан; За ред.А.З.Москаленка.- Київ:Либідь,1994.-336 с.

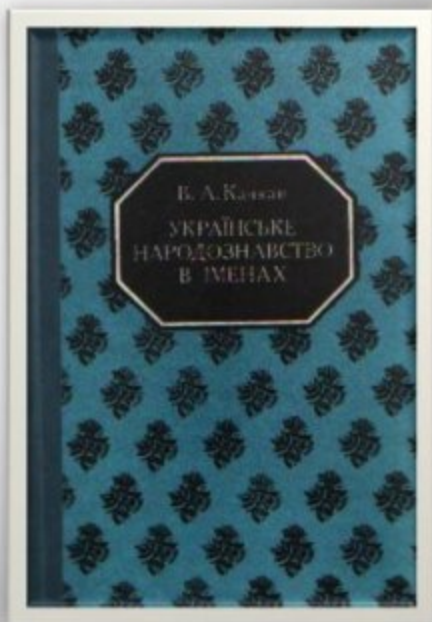
У навчальному посібнику відтворюється життєвий і творчий шлях декількох десятків видатних постатей української духовної культури. До цього двотомника автор залучає маловідомі або й зовсім незнані імена письменників, учених, суспільно-громадських і просвітницьких діячів, які своєю самовідданою працею й безмежною любов'ю до Батьківщини прислужилися рідному народові у формуванні його самосвідомості.

902.7(УКР) К30

Качкан В.А. Українське народознавство в іменах: У 2-х чч. Ч.2: навчальний посібник /В.А.Качкан; За ред.А.З.Москаленка.- Київ:Либідь,1994.-288 с.

у навчальному посібнику відтворюється життєвий і творчий шлях декількох десятків видатних постатей української духовної культури. До цього двотомника автор залучає маловідомі або й зовсім неznані імена письменників,учених,сус-пільно-громадських і просвітницьких діячів, які своєю самовідданою працею й безмежною любов'ю до Батьківщини прислужилися рідному народові у формуванні його самосвідомості.

902.7 Н59

Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. Ескіз української міфології/І. Нечуй-Левицький. - Київ: Обереги, 1992. - 88 с.

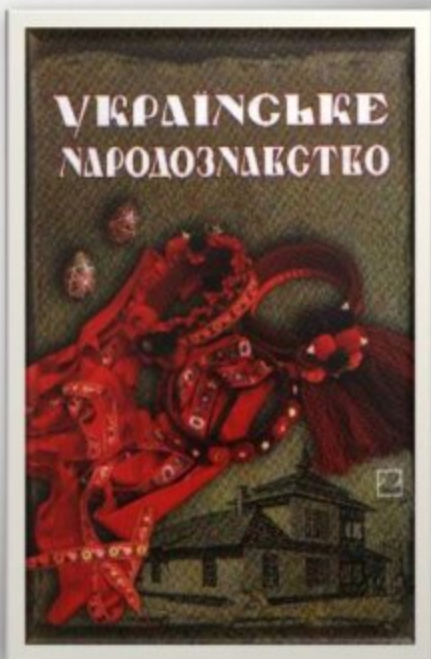
Унікальна праця класика української літератури запропонована в 1992 році вперше після 1876 р. У доступній науково-популярній формі письменник викладає свій досвід осягнення світогляду рідної нації, співвідношення в ньому народних традицій, віри, науки, філософії, історії. Соковита мова, картини народного життя роблять прочитання цього колись забороненого і забутого твору відкриттям цілого неповторного самобутнього світу наших пращурів.

902.7(075) У45

Українське народознавство: навчальний посібник /За ред.С.П.Павлюка.-3-тє вид.,випр.-Київ :Знання,2006.-568 с.

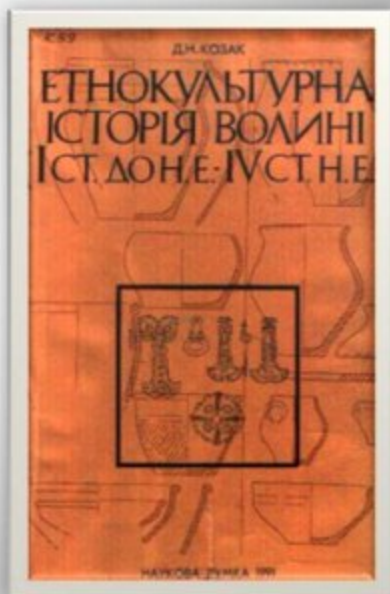
Навчальний посібник-колективна праця,що містить відомості про формування й розвиток української нації,етнічну територію та етнографічне районування, багатовіковий досвід і традиції духовної та матеріальної культури українського народу.

902.6 K59

Козак Д.Н. Етнокультурна історія Волині (I ст.до н.е.-IV ст.н.е.)/Н.Д.Козак.-К.:Наукова думка,1992.-176 с.

У монографії розглядається етнокультурна історія північно-західних областей України I ст.до н.е.-IV ст.н.е. Характеризуються контакти давньослов'янських племен регіону з населенням Середнього Подніпров'я, а також із західними сусідами. Висвітлюється культура давньогерманських племен на Волині та їх роль в культурно-історичному процесі регіону.

902.7 K58

Кожолянюк Г. К. Духовна культура
українців Буковини/Г.К.Кожолянюк.-
Чернівці: Прут, 2007.- 404 с.:і іл..

у книзі подано матеріал
про громадський побут,
сімейні обряди та
календарні свята українців.
Книга розрахована на
народознавців, істориків,
культурологів, та всіх, хто
цікавиться
народознавством, історією
та культурою буковинців.

902.7(03) Є27

Євтух В.Б. Етнічність:глосарій.-Київ:Вид-во
НПУ ім.М.П.Драгоманова,2009.-170 с.

Глосарій
присвячений
з'ясуванню
значенню та
вживанню термінів і
понять, які
використовуються у
сучасних
дослідженнях
етнічності в Україні
та за її межами.

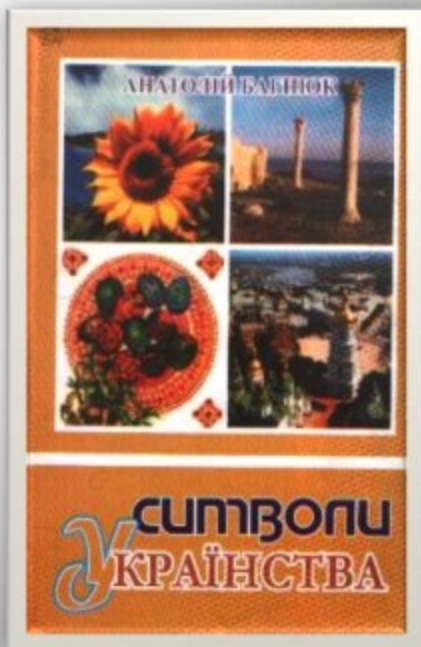

902.7 Б14

Багнюк А. Символи українства: художньо-інформаційний довідник.-2-ге вид.

/А.Багнюк.-Тернопіль:Терно-граф,2009.-832 с.

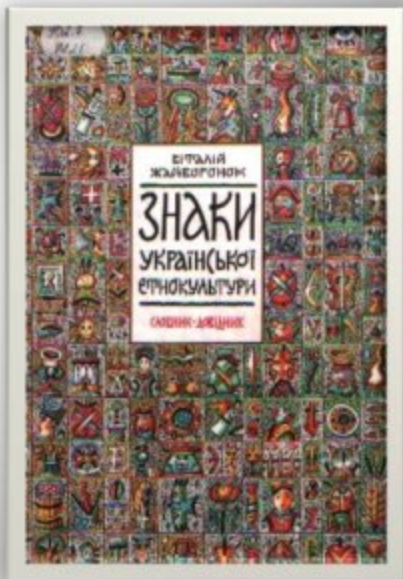
У даному видані в популярній формі розкрито значення і зміст античних, християнських і національних символів та образів, що належать до основи української духовності.

902.7 Ж21

**Жайворонок В. Знаки української
етнокультури: словник-довідник
/В.Жайворонок.-Київ: Довіра,2006.-703.с.**

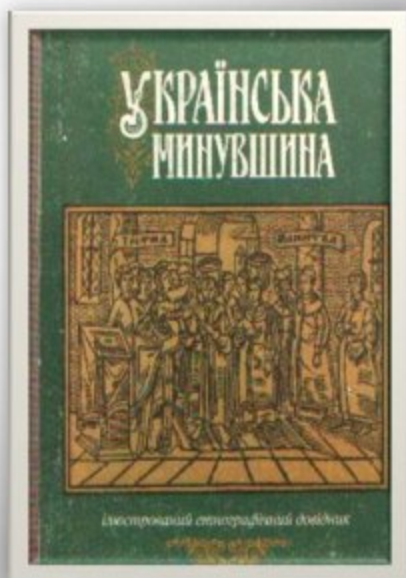
Словник включає розміщену в алфавітному порядку українську лексику, яка в народній мові має різноманітний етнокультурний підтекст. Вона витлумачується, коментується та ілюструється фольклорними контекстами, а також характерними цитатами з класичної художньої та літописної літератури, Біблії, «Слова о полку Ігоревім» і т.ін. Реєстр словника вміщує окремі власні назви (передусім історичні, церковні, міфологічні, антропомічні та географічні найменування), з якими тісно переплетені історична доля та світогляд українського народу.

902.7 У45

Українська минувшина: ілюстрований
етнографічний довідник / А.П.Пономарьов,
Л.Ф.Артюх, Т.В.Косміна та ін.-Київ : Либідь,
1993.-256 с.;іл.

Ця книга-своєрідна
енциклопедія
традиційної культури та
побуту українців.
Стислі, але ємкі
відомості про забуті
способи ведення
господарства, хатнє
начиння, народну
моду, кулінарію, медици
ну, звичаї та обряди,
демонологію тощо
розміщені за зручним
для читача тематично-
абетковим принципом і
супроводжується
оригінальними
ілюстраціями.

902.7 С48

Словник символів культури України/ За заг.ред. В.П.Коцура, О.І. Потапенка, М.К.Дмитренка.- Київ: Міленіум,2002.-260 с.

У книзі подано інформацію про найважливіші наукові, філософські, художні, міфологічно-релігійні, побутові символи українців. Автори намагаються охопити значні часові періоди існування певного символу, широкий ареал побутування. Простежуються виникнення, функціонування символів від найдавніших часів до сьогодення, причому на всіх континентах. Словник вміщує близько 320 словникових статей та 351 термін-символів.

